

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี*

An Evaluation of Agricultural Tourism Potential in Mueang District, Uthai Thani Province



อัจฉราวรรณ สุขเกิด
Ajcharawan Sujkird

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
Faculty of Management Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University, Thailand.
Corresponding Author's Email: Ajcharawan@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 2) ศึกษาความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ 3) ศึกษาการวิเคราะห์ SWOT Analysis ในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่า 1) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในอำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 51-60 ปี และไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จุดประสงค์หลักของการเดินทางคือเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อนกับครอบครัว ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวมีจุดเด่นด้าน สิ่งดึงดูดใจ รองลงมาคือที่พัก และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุดคือ กิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว 2) ความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น ทั้งยังต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักที่มีคุณภาพ และกิจกรรมที่สร้างสรรค์ 3) การดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร (SWOT Analysis) พบว่า จุดแข็งคือความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชน จุดอ่อนคือการขาดการออกแบบตราสินค้าและความต่อเนื่องจากการเปลี่ยนผู้บริหาร โอกาสคือการสนับสนุนจากภาครัฐและความสะดวกในการเดินทาง ส่วนอุปสรรคคือภาวะเศรษฐกิจและสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย

คำสำคัญ: การท่องเที่ยว; แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดอุทัยธานี; การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

Abstract

This research aimed to 1) study the potential of agrotourism attractions in Mueang District, Uthai Thani Province, 2) assess the readiness of agrotourism management, and 3) conduct a SWOT analysis of agrotourism activities. A mixed-methods approach was employed, integrating both quantitative and qualitative methods. The quantitative data were

*Received June 27, 2025; Revised July 17, 2025; Accepted July 22, 2025

collected from 400 tourists through questionnaires and analyzed using descriptive statistics. The qualitative data were obtained through in-depth interviews.

The findings revealed the following: 1) Potential of agrotourism attractions - Most tourists were female, aged between 51-60 years, and had never participated in agrotourism before. The primary purpose of travel was for tourism and family relaxation. The aspect with the highest potential was tourist attractions, followed by accommodation, while the least potential was found in on-site activities. 2) Readiness of agrotourism management - Tourists valued the uniqueness of the attractions, particularly local wisdom, lifestyle, culture, and the peaceful environment. Additionally, they expected adequate facilities, quality accommodations, and creative tourism activities. 3) SWOT Analysis of agrotourism activities - Strengths included the uniqueness of local culture and strong community participation. Weaknesses involved the lack of branding development and discontinuity due to changes in local administration. Opportunities stemmed from government support and convenient transportation, whereas threats included economic conditions and unfavorable weather.

Keywords: Tourism; Agricultural Tourism Destinations Uthai Thani Province; Assessment of Tourist Destination Potential

บทนำ

นโยบายรัฐบาลที่ต้องมีการขับเคลื่อนภารกิจด้านการท่องเที่ยวต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าสถานการณ์เศรษฐกิจจะถดถอย ภาครัฐมีนโยบายการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยการสร้างภาพลักษณ์และสร้างความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงให้ความสำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจตามวิถีชีวิตของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรและให้เป็นจุดขายและบริการการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ทางการท่องเที่ยวให้ประเทศ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สามารถยกระดับคุณภาพการบริการในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตรไปยังสมาชิกในชุมชนการเกษตร และพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับฟาร์มเกษตรกร และแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจ การทำกิจกรรมด้านการเกษตรที่พัฒนาเป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ (Department of Tourism, 2021) นอกจากนั้นพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสินค้าของการเกษตรเพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน และเป็นทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว (Wannaosote, and Pooripakdee, 2024) ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงต้องมีการศึกษาการบริหารจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ สิ่งแวดล้อม และการจัดการท่องเที่ยวที่ชุมชนเข้ามาเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารจัดการจัดการท่องเที่ยวโดยรวม การพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินงาน การสรุปบทเรียน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและเกิด

ประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง สามารถสร้างอัตลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวให้กับพื้นที่ สร้างการมีส่วนร่วมให้แก่ชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น (Phakdiburut, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านการท่องเที่ยวต้องเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์ความต้องการและพฤติกรรมของท่องเที่ยว ในการเรียนรู้และต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่นและสร้างประโยชน์ให้กับคนในท้องถิ่น จึงจะถือได้ว่าการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและพัฒนาศักยภาพชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรท้องถิ่น (Department of Tourism, 2024)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) เป็นการออกแบบให้เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีการประสานกันระหว่างนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้และต้องการสัมผัสประสบการณ์ธรรมชาติร่วมกับชุมชนที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Sarid et al., 2024) การท่องเที่ยวมีส่วนสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ วิธีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ความเชื่อมโยงผูกพันกับทรัพยากร ดิน น้ำ และป่า ทำให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน สร้างความภาคภูมิใจให้กับชุมชนในการเผยแพร่ภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากร การคิดสร้างสรรค์จากกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สร้างความร่วมมือร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Community Development Department, 2017) ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงเป็นการท่องเที่ยวหนึ่งที่สามารถตอบสนองต่อรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่มุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรของชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดการเรียนรู้ ก่อให้เกิดรายได้และสามารถกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นโดยเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์การเกษตรในกิจกรรมนั้น ๆ (Lakbanchong, 2019)

การท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานี มีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งป่าไม้ วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ มากมาย โดยจังหวัดอุทัยมีพื้นที่ป่ามากที่สุด และมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำสะแกกรัง มีภูมิปัญญาท้องถิ่น การเลี้ยงปลากระชังในแม่น้ำสะแกกรังซึ่งมีชื่อเสียงของจังหวัดอุทัยธานี การเดินทางสะดวกสามารถทางด้วยรถยนต์ใช้ระยะเวลาเดินทางเพียง 2 ชั่วโมงจากกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้จังหวัดอุทัยธานีมีแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย สังคมอุทัยสาสุข เป็นเป้าหมายของการพัฒนาจังหวัดจากความสำเร็จที่ได้ศึกษามา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดอุทัยธานี จากมุมมองของนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
3. เพื่อวิเคราะห์ SWOT Analysis ในการดำเนินงานกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อศึกษาความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศึกษา SWOT Analysis ในการดำเนินงาน กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยสรุปในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เอกสารของการท่องเที่ยวจังหวัดอุทัยธานี การสำรวจพื้นที่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหรือสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

1.2 ดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม โดยสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) และให้คะแนนแต่ละระดับตั้งแต่คะแนนน้อยที่สุด คือ 1 ถึงค่าคะแนนมากที่สุดคือ 5 เพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว โดยรวม และรายด้าน ทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 3) ด้านกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว 4) ด้านที่พักในการบริการรับนักท่องเที่ยว และ 5) ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดอุทัยธานี จึงทำให้ไม่ทราบจำนวนประชากรนักท่องเที่ยวที่แน่ชัด ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Cochran (1990) ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ในกรณีไม่ทราบค่าสัดส่วนของประชากร ระดับความมั่นใจที่ร้อยละ 95 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากสูตรการคำนวณ

$$n = \frac{p(1-p)z^2}{e^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่างที่จะต้องทำการศึกษา

P = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร กำหนดให้มีค่า $P = 0.5$

Z = ระดับความมั่นใจที่ร้อยละ 95 กำหนดให้มีค่า $Z = 1.96$

E = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5%

$$\text{แทนค่า } n = \frac{0.5(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$= 0.9604/0.0025$$

$$= 3.84.16$$

$$= 384 \text{ คน}$$

จากสูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 384 คน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในจังหวัดอุทัยธานี เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling)

1.4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม และทำการทดสอบความเชื่อมั่น ผู้วิจัยศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการโดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ

นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการจำนวน 30 คน ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ด้วย Composite Reliability ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อการจัดการท่องเที่ยวโดย อยู่ระหว่าง .231 - .909 และสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, Alpha) (Cronbach, 1990) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.953 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยาย คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เอกสารของการท่องเที่ยวจังหวัดอุทัยธานี การสำรวจพื้นที่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหรือสร้างแบบสอบถาม ในแนวทางการทำวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ การศึกษาภาคสนามการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาพื้นที่ในการเก็บข้อมูล วิธีการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงเลือกพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ทั้งหมด 30 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Selection Interview)

2.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุทัยธานี หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต และเกษตรจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 4 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เอกชนในพื้นที่ และผู้ประกอบการ ได้แก่ ธุรกิจด้านบริการและการท่องเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร และร้านค้าแผงลอย จำนวน 10 คน ชาวบ้านที่อาศัยในชุมชน อำเภอเมือง จำนวน 13 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เน้นการพูดคุยซักถามข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน ได้แก่

- 1) ผู้นำชุมชน ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 7 คน ได้แก่
 - 1.1) กำนัน คุณกิตติรัตน์ นิมพะยา ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
 - 1.2) ผู้ใหญ่บ้าน คุณคมกฤษ สุวานนท์ คุณสุรชาติ โตกระสินธุ์วัตร และคุณการุณ นิมพะยา (หมู่ที่ 1-3 ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี)
 - 1.3) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1-3 ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
- 2) ส่วนราชการจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 4 คน
 - 2.1) หัวหน้าสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุทัยธานี
 - 2.2) เกษตรจังหวัดอุทัยธานี คุณเสน่ห์ แสงคำ
 - 2.3) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ คุณณัฐชภัค เชี่ยวการนา
 - 2.4) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต คุณสมพิศ ขวัญสูงเนิน
- 3) เอกชนในพื้นที่ และผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน ได้แก่
 - 3.1) ร้านโกตี่ข้าวมันไก่
 - 3.2) ร้านข้าวต้มสมปลาหลวง

3.3) ร้านก๋วยเตี๋ยวไก่เจี๊ยะหนก

3.4) ร้าน Cafe

3.5) ร้านบะหมี่

3.6) ร้านรุ่งโรจน์

3.7) ร้านขนมหวาน

3.8) ร้านข้าวต้มโต้รุ่ง

3.9) ร้านซูชิ

3.10) ร้านผลไม้

4) ชาวบ้านที่อาศัยในชุมชน อำเภอเมือง จำนวน 13 คน

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Selection Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) จำนวน 30 คน โดยทำการสัมภาษณ์เป็นเวลา 1 - 2 ชั่วโมง ต่อครั้ง จนครบ 30 คน ใช้เวลา 2 เดือน จนได้ข้อมูลครบถ้วน

3. สรุปผลการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 400 คน เป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาเพื่อประเมินการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 มีอายุ 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.30 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร คิดเป็นร้อยละ 37.00 วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการเดินทาง เพื่อท่องเที่ยว / พักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 69.00 และเดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 62.50

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวิเคราะห์การประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว ภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว	3.95	0.677	มาก
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.93	0.724	มาก
3. ด้านกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	0.737	มาก
4. ด้านที่พักในการบริการรับนักท่องเที่ยว	3.94	0.672	มาก
5. ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.84	0.685	มาก
รวม	3.88	0.699	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว ในอำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยพิจารณาศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 3) ด้านกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว 4) ด้านที่พักในการบริการรับนักท่องเที่ยว และ 5. ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเห็นว่าด้านที่มี

ศักยภาพมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวระดับม มีค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมา คือ ด้านที่พักในการบริการรับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.94 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.93 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีค่าเฉลี่ย 3.84 ด้านน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.75 ตามลำดับ



Picture 1: Tourism Activities

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในอำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า

(1) แหล่งท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความดึงดูดใจในความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ชื่อเสียงด้านวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศและความร่มรื่นของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นที่น่าสนใจดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างมาก

(2) สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า เส้นทางเดินรถสะดวกที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจมาก เนื่องจากมีการบริการนักท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำ ร้านอาหาร จุดพักรถ เป็นต้น รวมทั้งมีจุดให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวต้องการข้อมูลนำเที่ยว

(3) กิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความสุขกับกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดสร้างสรรค์ เพราะกิจกรรมได้รับความรู้ทางด้านการเกษตรและการฝึกทำผลิตภัณฑ์จากการเกษตร รวมถึงได้ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมมีความหลากหลาย สามารถเลือกซื้อสินค้าจากผลิตภัณฑ์การเกษตรเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก

(4) ที่พัก พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม มีความสะอาด ราคาที่พักมีความเหมาะสม ที่พักมีความปลอดภัย และที่พัก มีให้เลือกหลายระดับ



Picture 2: Agricultural Products

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ SWOT Analysis ในการดำเนินงานกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลการวิจัยพบว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รายละเอียดจากการสัมภาษณ์ โดยนำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการพิจารณาด้านการท่องเที่ยวภายในชุมชน ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. วิถีชีวิตของประชาชนและสถานที่ท่องเที่ยว มีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต และคงอยู่ถึงปัจจุบัน
2. ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน
3. วัฒนธรรมกับสถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร มีวัฒนธรรมไทย - จีน ที่ยาวนานเป็นวิถีดั้งเดิม
4. การเดินทางสะดวกมีถนนสายหลัก เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและมีความเป็นธรรมชาติแบบเกษตรอินทรีย์
5. หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ ชุมชน มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ขาดความรู้ในการออกแบบและพัฒนาตราสินค้าที่เป็นลักษณะเฉพาะ เช่น ผลิตภัณฑ์จากปลาแรด ไม่สามารถพัฒนาเป็นตราสินค้าได้
2. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงาน
3. มีปัญหาภัยแล้ง ในช่วงฤดูฝนเกิดน้ำท่วม สร้างความเสียหายต่อแหล่งท่องเที่ยว
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โอกาส (Opportunities)

1. การเดินทางสะดวก เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้เวลาในการเดินทางเพียง 2 ชั่วโมง
2. ภาครัฐให้การส่งเสริมสนับสนุนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเกษตร
3. มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและด้านเกษตร เช่น วัดท่าซุง วัดสังกัสรัตนคีรี ตลาดย้อนยุค วัดโบสถ์ เป็นต้น

อุปสรรค (Threats)

1. สภาพทางเศรษฐกิจส่งผลให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนน้อยลง
2. สภาพทางอากาศที่ร้อนกว่าปกติ จึงไม่เอื้ออำนวยในการท่องเที่ยว
3. ไม่มีการจัดไกด์สำหรับพานักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว
4. ไม่มีรถบริการนำเที่ยวมาบริการ เช่น รถสามล้อ เป็นต้น

Strengths 1. วิถีชีวิตของประชาชนและสถานที่ท่องเที่ยว มีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีตและคงอยู่ถึงปัจจุบัน 2. ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน 3. วัฒนธรรมกับสถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร มีวัฒนธรรมไทย - จีน ที่ยาวนานเป็นวิถีดั้งเดิม 4. การเดินทางสะดวกมีถนนสายหลัก เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและมีความเป็นธรรมชาติแบบเกษตรอินทรีย์ 5. หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ ชุมชน มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว		Weaknesses 1. ขาดความรู้ในการออกแบบและพัฒนาตราสินค้าที่เป็นลักษณะเฉพาะ เช่น ผลิตภัณฑ์จากปลาแรด ไม่สามารถพัฒนาเป็นตราสินค้าได้ 2. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงาน 3. มีปัญหาภัยแล้ง ในช่วงฤดูฝนเกิดน้ำท่วม สร้างความเสียหายต่อแหล่งท่องเที่ยว 4. กิจกรรมการท่องเที่ยวขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
Opportunities 1. การเดินทางสะดวก เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้เวลาในการเดินทางเพียง 2 ชั่วโมง 2. ภาครัฐให้การส่งเสริมสนับสนุนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเกษตร 3. มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและด้านเกษตร เช่น วัดท่าสูง วัดสังกัสรัตนคีรี ตลาดย้อนยุค วัดโบสถ์ เป็นต้น	 A central graphic showing a 2x2 grid with the letters S, W, O, and T in white on colored squares (S: light blue, W: teal, O: light blue, T: teal).	Threats 1. สภาพทางเศรษฐกิจส่งผลให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนน้อยลง 2. สภาพทางอากาศที่ร้อนกว่าปกติ จึงไม่เอื้ออำนวยในการท่องเที่ยว 3. ไม่มีการจัดไกด์สำหรับนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว 4. ไม่มีรถบริการนำเที่ยวมาบริการ เช่น รถสามล้อ เป็นต้น

Picture 3: Analysis of Agro-Tourism Activity Operations

องค์ความรู้ใหม่

จากการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี เริ่มจากการทำสำรวจศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี ทำให้ทราบการเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวกับวิถีเกษตรกร โดยให้ผู้มาเยือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเกษตร เช่น การปลูกผัก การเก็บเกี่ยว ผลผลิตปลาแรดแม่น้ำสะแกกรัง การแปรรูปมะม่วงพันธุ์งามเมืองย่า หรือการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอาหารที่สืบทอดกันมา มีการนำนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ในการผลิตโดยใช้ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์มาแปรรูปผลผลิต ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจบริบทของวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของสินค้าเกษตร ส่งเสริมความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตดั้งเดิม ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวต้องมีความพร้อมและพัฒนาสินค้าเกษตร เพื่อสร้างการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้กลับมาเที่ยวซ้ำ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน



Picture 3: Assessment of Agro-Tourism Potential in Mueang District, Uthai Thani Province

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ไม่เคยมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน และเดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว การประเมินศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยว ในอำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี มีการประเมิน 5 ด้าน โดยด้านที่มีศักยภาพมากที่สุดคือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านที่พักในการบริการรับนักท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และด้านน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tadawattanawit (2024) ทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวในประเทศหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ของนักท่องเที่ยวในเขต กรุงเทพมหานคร วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงเดินทางท่องเที่ยวมากกว่าเพศชายและเป้าหมายในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Rimdusit and Setsri (2023) ที่ศึกษาพฤติกรรมและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า เพศหญิงเดินทางท่องเที่ยวมากกว่าและสนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klinmuenwai (2024) ศึกษาศักยภาพเพื่อสร้างรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยชุมชน ตำบลธารปราสาท อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีคุณค่าต้องมีความสำคัญทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hathaichanok (2023) ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ทำให้ นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด คือ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสวยงามทางธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงบรรยากาศและความร่มรื่นของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีศักยภาพและเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในอำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยว ต้องมีความดึงดูดใจในความเป็นเอกลักษณ์ ทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีชื่อเสียงด้านวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศและความร่มรื่นของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นที่น่าสนใจนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ต้องมีการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่พร้อมบริการนักท่องเที่ยว และมีกิจกรรมที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเลือกซื้อสินค้าจากผลิตภัณฑ์การเกษตรเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานของ Technology Transfer and Development Bureau (2022) เอกสารความรู้เรื่อง การเกษตรเชิงท่องเที่ยวและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ระบุเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของกรมการท่องเที่ยวว่าองค์ประกอบศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีตัวชี้วัดคือ 1) เส้นทางเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เดินทางสะดวกและปลอดภัย 2) ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน 3) ความพร้อมด้านที่พักสำหรับบริการนักท่องเที่ยว 4) ความพร้อมด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว 5) การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่การกระจายหรือส่งต่อนักท่องเที่ยว 6) การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว และ 7) การกำหนดช่วงเวลา ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chomphoothong (2022) ศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่สำคัญได้แก่ 1) กิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่น 2) สิ่งอำนวยความสะดวก 3) ความสะอาด ปลอดภัยของสถานที่

พัก และ4) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangsuphan (2021) ศึกษาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยชุมชน ผลการศึกษา ด้านการรองรับและให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยชุมชนว่าต้องมีเส้นทางการเดินทางที่สะดวก มีบริการที่จอดรถ มีการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ข้อมูล ข่าวสารในช่วงฤดูกาลต่าง ๆ และควรมีผลิตภัณฑ์ที่สามารถซื้อกลับไปเป็นสินค้าที่ระลึกได้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ SWOT Analysis เป็นวิธีการประวิเคราะห์ เพื่อใช้ประเมินเกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจ การวิเคราะห์ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือวางแผนกลยุทธ์ที่ใช้ในการเข้าถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เมื่อพิจารณาถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบที่เอื้อต่อการพัฒนา และส่วนที่ไม่สมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อนำมากำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงเกษตรจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ดังนี้ จุดแข็ง คือ มีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต มีความเป็น เอกลักษณ์ไม่เหมือนใครและคงอยู่ถึงปัจจุบัน ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในพื้นที่มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการชุมชนและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จุดอ่อน คือ ขาดความรู้ในการออกแบบและ พัฒนาตราสินค้าที่เป็นลักษณะเฉพาะ ฤดูร้อนพบปัญหาภัยแล้ง กิจกรรมการท่องเที่ยวขาดการเชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการเปลี่ยนผู้บริหารของรัฐ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงาน โอกาส คือ ภาครัฐให้การส่งเสริมสนับสนุนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเกษตร การเดินทางสะดวกทำให้นักท่องเที่ยวสนใจ อุปสรรค คือ สภาพทางเศรษฐกิจส่งให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนน้อยลง และสภาพ อากาศที่ไม่เอื้ออำนวย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Eakwannang et al. (2025) ศึกษาการวิเคราะห์ SWOT Analysis ของการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในประเทศไทย เพื่อนำผลมาทำการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและคนต่างชาติรู้จักการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งในประเทศไทย สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Jirayukul et al. (2023) ศึกษาแนวทางการสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ผังธนบุรี กรุงเทพมหานคร ได้นำ SWOT Analysis มาวิเคราะห์แนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ส่งเสริมประชาสัมพันธ์งานด้าน วัฒนธรรม ผังธนบุรี กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ SWOT Analysis สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้ธุรกิจมีโอกาสที่จะปรับปรุงการลงทุนผ่านการศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อน นอกจากนี้ ยังสามารถส่งเสริมโอกาสใหม่ ๆ และลดภัยคุกคามลงได้ การศึกษายังสามารถเป็นโอกาสให้กับ ธุรกิจที่เราสนใจได้

สรุป

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดอุทัยธานี มีการประเมิน 5 คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ในการท่องเที่ยว ด้านที่พักในการบริการรับนักท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และด้านกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว ผลการประเมินศักยภาพ พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวต้องมีความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยต้องนำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค นำมาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และ ให้ได้การจัดการเชิงกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาเพื่อเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม นักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกิดความยั่งยืนตลอดไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ การได้รับทุนอุดหนุนโครงการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี (สัญญาเลขที่ VRU - FF 67/006) ทุนสนับสนุนวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุน ววน.) : งบประมาณด้าน ววน. ประเภท Fundamental Fund ประจำปีงบประมาณ 2567

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ควรเพิ่มองค์ความรู้ด้าน นวัตกรรมเกษตร และองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อยู่ในชุมชน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการคือ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน ควรเข้ามาส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่

1.2 ควรส่งเสริมและพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่น เพื่อแนะนำพื้นที่ชุมชนในการนำเที่ยวที่สามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องราวความเป็นเอกลักษณ์ และประวัติศาสตร์ รวมถึงร้านอาหารท้องถิ่นในพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้ชัดเจนมากกว่า

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรทำการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ควบคู่ไปกับการพัฒนากิจกรรมในการท่องเที่ยว เพื่อสร้างสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและเป็นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนควบคู่ด้วย

2.2 ควรทำการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ และให้เกิดการเชื่อมโยงกับสถานที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนของเส้นทางท่องเที่ยว

References

- Chomphoothong, P., Visespra, P., Charoensuk, C., Swangngam, N., & Sugsamrit, J. (2022). Exploratory Factor Analysis on Tourism Attraction Affecting on Intention to Visit the Agro-Tourism in Prachuap Khiri Khan Province. *Journal of Business Administration and Social Sciences*, 5(1), 36-52.
- Community Development Department. (2017). *Community-Based Tourism Development Principles*. Bangkok: Ministry of Interior.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). Harper & Row.
- Department of Tourism. (2021). *Community-Based Tourism Standard*. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Department of Tourism. (2024). *Strategic Plan for Sustainable Community-Based Tourism 2024-2027*. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Eakwannang, N., Jaroonsit, M., & Sangpikul, A. (2025). SWOT Analysis of Homestay Tourism in Thailand: The Approaches to the Strategies of Creative Homestay Tourism. *Journal of Administration and Social Science Review*, 8(2), 145-160.



- Hathaichanok, R., Siwaporn, P., Rujiret, R., Thanida, S., & Khachen, W. (2023). The Potential Development of Agricultural Tourism in Baan Bua Khun Jong Village, Buachet District, Surin. *Journal of Local Governance and Innovation*, 7(1), 1-16.
- Jirayukul, S., Putwattana, P., Phopli, W., Jueajinda, S., & Aulpaijikul, N. (2023). Guidelines for Inheritance Thai Cultural in Thonburi District, Bangkok: SWOT Analysis. *Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU*, 10(3), 13-24.
- Klinmuenwai, K. (2024). A Study of Potential of Community-Based Tourism to Create a Tourism Route Model and Activities in Than Prasat Sub-District, Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province. *Burapha Journal of Business Management*, 13(1), 21-44.
- Lakbanchong, T. (2019). *The Development of Participation Model in Sustainable Agritourism Management of Na Muen Si Community, Na Yong District, Trang Province*. (Research Report). Bangkok: Rajamangala University of Technology Srivijaya.
- Phakdiburut, W. (2020). Problems and Potentials in Community-Based Agro-Tourism Management of Ban Don Sak, Huai Ngu Subdistrict, Hankha District, Chai Nat Province. *PSDS Journal of Development Studies*, 3(1), 40-67.
- Rattanathawornkiti, H., Phayakkanant, S., Rungsawang, R., Sitthisua, T., & Watthanakosol, K. (2023). The Potential Development of Agricultural Tourism in Baan Bua Khun Jong Village, Buachet District, Surin. *Journal of Local Governance and Innovation*, 7(1), 1-16.
- Rimdusit, S., & Setsri, P. (2023). A Study of Travel Behavior and Level of Tourist Satisfaction of Foreign Tourists Visiting Taling Chan Floating Market, Bangkok. *Dusit Thani College Journal*, 17(2), 1-11.
- Sangsuphan, K. (2021). *Enhancing the Capability of Community-Based Agrotourism Management of Toehom Cooperative Community Enterprise in Khlong Sam, Phathum Thani Province*. (Master's Thesis). Srinakharinwirot University.
- Sarid, S., Leelakitpaisarn, Y., Wichasin, P., Huanchom, J., Sriprasertsuk, A., Srinathiyawasin, T., & Sriyothin, B. (2024). Agrotourism: Driving Tourism and Hospitality Industry Through Learning Resources in the Community to Increase Sustainable Income. *Panyapiwat Journal*, 16(3), 313-333.
- Technology Transfer and Development Bureau. (2022). *Agro-Tourism and Management of Agro-Tourism Attractions*. Retrieved May 6, 2025, from https://alro.go.th/uploads/org/tech_trans/pdf
- Tadawattanawit, S. (2024). Personal Factors and Tourism Behavior Affecting Tourists' Domestic Travel Intentions after the Coronavirus Disease 2019 among Tourists in Bangkok. *Journal of Thai Hospitality & Tourism*, 19(1), 39-51.
- Wannaosote, W., & Pooripakdee, S. (2024). OTOP Nawatwithi Community-Based Tourism Management for Sustainable Community Development. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 9(1), 217-231.